

Aan de Vlaamse Regering
p/a Vlaamse Minister van Justitie, Handhaving, Omgeving, Energie
en Toerisme
Koning Albert II-laan 7
1210 BRUSSEL

Vlaamse overheid
**Openbare Vlaamse
Afvalstoffenmaatschappij**
Stationsstraat 110
2800 MECHELEN
T 015 284 284
F 015 203 275
ovam.vlaanderen.be

uw bericht van	afdeling	Bodembeheer
uw kenmerk	dienst/team	Bedrijven
bijlagen	contactpersoon	Bert Van Goidsenhoven; bert.van.goidsenhoven@ovam.be
Mechelen	ons kenmerk	AG/MM/BVG/2022-29

Advies OVAM i.k.v. vaststelling site 'PFAS 3M – Zwijndrecht'

Geachte leden van de Vlaamse Regering,

De Vlaamse Regering heeft de bevoegdheid om een site vast te stellen op basis van andere factoren dan (potentiële) bodemverontreiniging, na advies van de OVAM over de bodemverontreiniging art. 140, §2 Bodemdecreet).

In het kader van de voorgenomen vaststelling van de site '*PFAS 3M – Zwijndrecht*' vindt u hierbij het advies van de OVAM over de bodemverontreiniging.

De site '*PFAS 3M – Zwijndrecht*' wordt door de Vlaamse Regering vastgesteld als de gronden gelegen binnen een perimeter van 5 kilometer rond de terreinen van 3M Belgium bv gelegen aan de Canadastraat 11 in Zwijndrecht, kadastraal gekend als gemeente Zwijndrecht, eerste afdeling, sectie A, perceel 467 E.

De exploitatie van de 3M-fabriek in Zwijndrecht heeft een bodemverontreiniging veroorzaakt met PFAS-componenten die verspreid is in de omgeving van de fabriek.

De OVAM heeft op 23 december 2021 3M Belgium bv op grond van het Bodemdecreet als saneringsplichtige aangemaand om een beschrijvend bodemonderzoek uit te voeren voor de PFAS-

verontreiniging tot stand gekomen op haar terreinen te Zwijndrecht, met daarbij in eerste instantie de verplichting om uiterlijk 31 januari 2022 een verslag van eerste gefaseerd beschrijvend bodemonderzoek uit te voeren voor de bodemverontreiniging met PFAS-parameters in het vaste deel van de aarde die zich vanuit het bronperceel van 3M Belgium heeft verspreid in de omgeving ten zuiden van de E34 voor de bepaling van het humaan-toxicologisch risico.

Op 10 februari 2022 werd in opdracht van 3M Belgium bv het verslag van een gefaseerd beschrijvend bodemonderzoek voor de verontreiniging met PFAS-componenten ingediend bij de OVAM. Dit bodemonderzoek met als titel *'Eerste gefaseerd beschrijvend bodemonderzoek – Gebied ten zuiden van de autosnelweg E34 & 3M-fabriek Zwijndrecht – Initiële beoordeling van de humane risico-evaluatie voor PFAS in de bodem'* heeft betrekking op het humaan-toxicologisch risico dat uitgaat van de bodemverontreiniging in het vaste deel van de aarde voor de omgeving ten zuiden van de E34.

Op 7 april 2022 besliste de OVAM dat zij op basis van het gefaseerd beschrijvend bodemonderzoek van oordeel is dat de gemengde overwegend historische bodemverontreiniging met PFAS-componenten in het vaste deel van de aarde die ontstaan is op de terreinen van 3M Belgium bv een ernstige bodemverontreiniging vormt. Overeenkomstig de artikelen 19, §2, en 27, §2 van het Bodemdecreet, is voor gemengde overwegend historische bodemverontreiniging die als een ernstige bodemverontreiniging wordt gekwalificeerd bodemsanering noodzakelijk.

Bij beslissing van 7 april 2022 heeft de OVAM aan 3M Belgium bv de verplichting opgelegd om over te gaan tot bodemsanering. Er werden termijnen opgelegd aan 3M Belgium bv voor het indienen van bodemsaneringsprojecten.

Het eerste gefaseerd beschrijvend bodemonderzoek voor de omgeving van zuiden van de E34 is slechts een eerste beschrijvend bodemonderzoek. Zowel voor het grondwater als voor de overige deelgebieden moet 3M Belgium bv als saneringsplichtige onder leiding van een erkende bodemsaneringsdeskundige nog verdere gefaseerde beschrijvend bodemonderzoeken uitvoeren en de verslagen ervan bij de OVAM indienen. Uit het eerste gefaseerd beschrijvend bodemonderzoek blijkt bovendien dat de verontreiniging met PFAS-componenten ten zuiden van de E34 nog niet afgeperkt is. De verontreiniging heeft zich verder verspreid dan bepaald in dit eerste gefaseerd beschrijvend bodemonderzoek. De exacte omvang van de verontreiniging is tot op heden niet bekend.

Uit de onderzoeken naar aanleiding van het geplande grondverzet op de Oosterweelwerf op Linkeroever blijkt eveneens de aanwezigheid van PFAS in de bodem. Op grond van de bestaande wetenschappelijke inzichten bestaat er een aanzienlijke kans dat er ook andere gronden in de

omgeving van de 3M fabriek met PFAS verontreinigd zijn. Allicht moet ook een gedeelte van deze gronden worden gesaneerd.

Op basis van de reeds door 3M Belgium bv uitgevoerde bodemonderzoeken bevestigt de OVAM de aanwezigheid van een ernstige bodemverontreiniging door PFAS-componenten op een gedeelte van de site '*PFAS 3M – Zwijndrecht*'. In het kader van de verdere uitvoering van de aanmaning van 23 december 2021 van de OVAM zal 3M Belgium bv als saneringsplichtige persoon op basis van de reguliere saneringsplichtregeling van het Bodemdecreet de PFAS-verontreiniging in navolgende gefaseerde beschrijvend bodemonderzoeken nog verder moeten afperken voor gronden in de site en bij vaststelling van een ernstige bodemverontreiniging door PFAS-componenten moeten overgaan tot bodemsanering.

Hoogachtend

Christof Delatter
Waarnemend administrateur-Generaal